Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 3 2 5 4 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 2

A) Naloge izbirnega tipa

B) Strukturirani eseji

Sreda, 28. avgust 2013 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.
Kandidat dobi dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.
Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.
Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

© RIC 2013

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

Prazna stran

OBRNITE LIST.

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Kateri od navedenih opisov **ne** ponazarja doprinosa Wilhelma Wundta k razvoju psihologije?

   A Ustanovil je prvi psihološki laboratorij.

   B Uporabljal je introspektivno metodo.

   C Poudarjal je ekstraspekcijo in učenje.

   D Raziskave je izvajal v laboratoriju.

2. Katera od navedenih značilnosti **ni** prednost uporabe ocenjevalnih lestvic pri pridobivanju informacij?

   A Enaka vprašanja za vse kandidate.

   B Poglobljen osebni stik s kandidati.

   C Ekonomičnost pri izvedbi raziskav.

   D Lažja statistična obdelava podatkov.

3. Katero srednjo vrednost lahko izračunamo iz navedenega niza testnih rezultatov:

   22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 34 in 36.

   A Aritmetično sredino in mediano.

   B Mediano in modus.

   C Modus in aritmetično sredino.

   D Vse tri srednje vrednosti.

4. Marija je ostala po delovnem času in urejala dokumentacijo v uradu, njene sodelavke pa so odšle domov, čeprav je vodja vsem naročila, da morajo to delo opraviti do naslednjega dne. Marija je bila nezadovoljna in potrta zaradi vedenja sodelavk.

   Katero vrsto čustev je doživljala?

   A Afekt.

   B Razpoloženje.

   C Temeljno čustvo.

   D Kompleksno čustvo.

5. David in Andraž sta prijatelja in redno obiskujeta treninge košarkarskega kluba. David hodi na treninge predvsem zato, ker želi postati profesionalni košarkar in razviti svoje zmogljivosti, Andraž pa bolj zaradi družbe prijateljev, s katerimi igra na igrišču in se druži tudi po treningu.

   Katere potrebe po Maslowu zadovoljujeta David in Andraž z obiskovanjem treningov?

   A David potrebe po spoštovanju, Andraž potrebe po ljubezni in pripadnosti.

   B David potrebe po ljubezni in pripadnosti, Andraž potrebe po spoštovanju.

   C David potrebe po samoaktualizaciji, Andraž potrebe po ljubezni in pripadnosti.

   D David potrebe po samoaktualizaciji, Andraž potrebe po spoštovanju.

6. S poskusi so proučevali čutni prag za zvok. Začeli so s tako nizko intenzivnostjo zvoka, da je oseba ni občutila. Nato so jakost zvoka povečevali do pojava občutka.

   Kateri čutni prag so merili s tem poskusom?

   A Absolutni čutni prag.

   B Diferencialni čutni prag.

   C Definirani čutni prag.

   D Terminalni čutni prag.

7. Petra je bila vprašana matematiko in učiteljica je nanjo zaradi napak kričala in jo žalila. Petra se je stisnila v tri gube in postalo jo je strah učiteljice matematike, razvila pa je tudi strah pred tem učnim predmetom in učilnico matematike. Pri srcu jo stisne vsakokrat, ko mora vstopiti v matematično učilnico.

   Kaj predstavlja matematična učilnica v tem primeru?

   A Brezpogojni dražljaj.

   B Brezpogojni odziv.

   C Pogojni dražljaj.

   D Pogojni odziv.

8. Katera od faz ustvarjalnega mišljenja je opisana, če poudarimo, da v tej fazi odložimo ukvarjanje s problemom na zavestni ravni in ideja »zori«?

   A Preparacija.

   B Inkubacija.

   C Iluminacija.

   D Verifikacija.

9. Tanja se opiše kot družabno dekle, ki se dobro znajde v družbi, saj zna prepoznavati čustva drugih in se ustrezno odzivati. Obenem pa zase meni, da ima žal kar nekaj kilogramov preveč, saj zelo uživa v dobri hrani in ni pretirano navdušena nad športi.

Kakšna je Tanjina samopodoba?

A Pozitivna čustvena in socialna, a negativna telesna samopodoba.

B Pozitivna socialna in telesna, a negativna čustvena samopodoba.

C Pozitivna telesna in čustvena, a negativna socialna samopodoba.

D Pozitivna telesna, čustvena in socialna samopodoba.

10. Desetletni Anej ima izmerjeni inteligenčni količnik 120. Kolikšna je njegova mentalna starost?

A 8 let.

B 10 let.

C 12 let.

D Ne vemo.

11. Katero primarno sposobnost po Thurstonu merimo z nalogo, v kateri mora preizkušana oseba pojasniti pregovor »Kakor si boš postlal, tako boš spal.«?

A Sposobnost presojanja in sklepanja.

B Besedno razumevanje ali verbalni faktor.

C Besednost ali tekoča raba besed.

D Sposobnost pomnjenja ali spominski faktor.

12. Katera razvojna faza po Freudu časovno sovpada s stadijem jasne identitete nasproti identitetni zmedenosti po Eriksonu?

A Oralna faza.

B Analna faza.

C Falična faza.

D Genitalna faza.

13. Na kateri stopnji miselnega razvoja je otrok med 7. in 11. letom po Piagetovi teoriji?

A Senzomotorični.

B Predoperativni.

C Stopnji konkretnih operacij.

D Stopnji formalnih operacij.

14. Maja zatrjuje, da psihologija pomaga človeku, da bolje razume sebe in druge ljudi. Tija pa poudari, da ima rada pouk psihologije ter se ji zdi zanimivo razmišljati o lastnem doživljanju in vedenju.

    Katera komponenta stališča do psihologije prevladuje pri Maji in katera pri Tiji?

    A Pri Maji čustvena, pri Tiji pa kognitivna komponenta.

    B Pri Maji kognitivna, pri Tiji pa čustvena komponenta.

    C Pri Maji dinamična, pri Tiji pa kognitivna komponenta.

    D Pri Maji dinamična, pri Tiji pa čustvena komponenta.

B) STRUKTURIRANI ESEJI

1. naloga

Stres je postal del našega vsakdanjika. Opredelite stres in škodljiv stres ter navedite nekaj stresorjev. Opišite tri faze daljše izpostavljenosti stresu: alarm, odpor in izčrpanost. Vsako fazo ponazorite s primerom zaljubljenega fanta, ki izve, da ga je dekle zavrnilo. Presodite in pojasnite dve negativni posledici stresa ter predlagajte tri načine konstruktivnega spoprijemanja z nesrečno zaljubljenostjo.

2. naloga

Ljudje se nekaterih vzorcev vedenja naučimo z modelnim učenjem. Poimenujte in opišite štiri elemente modelnega učenja. Pojasnite, katere značilnosti učenca in katere značilnosti modela vplivajo na to, ali bo učenec posnemal vedenje modela ali ne. Presodite pozitivne in negativne posledice modelnega učenja za socializacijo otrok in mladostnikov. Svoje presoje utemeljite.

3. naloga

Lestvica vrednot se v življenju večkrat spremeni. Opredelite pojem vrednot in navedite tri vrednote, ki so pomembne v odraslem obdobju. Poimenujte štiri kategorije vrednot in vsako ponazorite s primerom vedenja odrasle osebe v prostem času. Presodite, kateri dejavniki socializacije vplivajo na razvoj vrednot. Presoje utemeljite.

4. naloga

»Človek ni gospodar niti samega sebe.« Poimenujte začetnika psihoanalize, ki je to trdil, ter opredelite pojme zavest, predzavestno in nezavedno v njegovi teoriji. Navedite nekaj načinov, kako se delovanje nezavednega kaže v vsakdanjem življenju posameznika, in jih ponazorite s primeri. Presodite kritike psihoanalize s strani drugih psiholoških smeri (dve kritiki) in njen prispevek (tri presoje) k razvoju psihologije.

Prazna stran